

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliauskas. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S I N F O R M A C I J A

Münchenas Penktadienis, 1946 VI. 28 d. /III metai/ Nr. 147 /184/

Triesto klausimu

Paryžius /AP/. Iš pradžių manyta, kad prancūzų pasiūlytas planas sutarptautinti Triestą — būsiąs priimtas. Dabar jau jis atkrinta. Svarstant sutarčių projektus su Bulgarija ir Rumunija, pasirodė, kad sutarptautinti Triestą 10 metų nėra tikslu. Amerikiečių politiniai sluogsniai pūrodo panašius paaštities pavyzdžius, kurie nieko gero nedavė, pvv. Dancigas ir Fiumė. Rusijos nuomonę šiuo klausimu pareiškė vienas komunistų laikraštis, komentuojamas Tasso pranešima. Jis sako, kad Rusija niekad nesutiktų sutarptautinti Triestą, nes tai būtų priešinga Jugoslavijos tautinėms aspiracijoms. Britų nuomonė dar nėra paaiškėjusi. Britai mėgina šį planą sugriauti leisdami spaudai jį per anksti paskelbti.

Morganas neigia kariuomenės judėjimą Trieste

Roma /AP/. Vyriausiasis Viduržemio srities karinių pajėgų vadas gen. Morganas paneigė pranešimus, kad demarkacijos linija Venecijoje-Julijoje tarp zonų A ir B buvusi pastumėta į rytus per 9 km. Jis taip pat paneigė gandus, kad zonoje A tarp amerikiečių ir britų karių buvę pastebėta četnikų ir ustašo armijos karių amerikiečių uniformomis.

Morganas pareiškė, kad anglų ir amerikiečių politika dėl dabartinių pozicijų Venecijoje-Julijoje nėra pasikeitusi iki šios teritorijos klausimas nebus išspręstas.

Tik Rusija neįsileidžia JAV korespondentų

Vašingtonas. Trumano Kongresui įteiktame rašte sakoma, kad JAV korespondentai įleidžiami į visus UNRROS šelpiamus kraštus, išskyrus Rusiją. Kai Kongresas paskyrė naujas sumas UNRRAI, drauge jis įgaliojo prezidentą panaudoti visą savo svorį, kad JAV korespondentai būtų

įsileisti į visus UNRROS šelpiamus kraštus. JAV Valstybės Departamentas paaiškino, kad jei UNRROS pareigūnams būtų leista vykti į Rusiją, susidarytų proga pasiūsti ir žurnalistus ir tuo būdu sužinoti, kas dedasi Ukrainoje ir Rusijoje. Kai buvo pranešta Senatui, kad Rusija nesutinka įsileisti JAV žurnalistų, įtakingų senatorių tarpe kilo didelis pasipiktinimas Rusijos elgsiu. Manoma, kad bus siekiama nutraukti UNRROS paramą Rusijai.

JAV generolo sesuo gina Michailovičių

Hendersonas /AP/. JAV žuvusio generolo sesuo Ruth Mitchell varo smarkią propagandą už Michailovičių. Ji drauge su juo veikė Jugoslavijoje. Ji pareiškė, kad Tito laikėsi tik jėga ir Ustašo organizacijos pagelba, kurią sudarė Mussolinio apmokyti žudikai. Mitchell pareiškė, kad ja Belgrade vokiečiai nuteisė mirti. Kalėjimo viršininkas jai tada pasakė, kad jeigu ji sutiktų kovoti už Tita, mirties sprendimas būtų atšauktas. „Taigi reikėtų išaiškinti, kas bendradarbiavo su vokiečiais — pareiškė Mitchell. — Aš laikyčia didele garbe jei būčiau teisiama drauge su Michailovičiumi. Jei jis yra išdavikas, tai ko kile yra visi Serbijos demokratai?“

Partizanus pardavinėjo

Belgradas /AP/. Gen. Michailovičius apkaltino vieną liudytoją, kad jis sugautus partizanus pardavinėjęs vokiečiams. Liudytojas atsakė, kad četnikų vadas jam įsakė 365 į nelaisvę paimtus Tito partizanus išduoti vokiečiams. „Jūs jų neišdavėte, bet pardavėte už pinigų“ — sušuko Michailovičius.

Trumpos žinios

— Paryžius. Trečiadienį užsienio reikalų ministrai posėdžiavo

du kartu. Popietinis posėdis vyko Molotovui prašant. Jis truko iki pirmos valandos paskutinės. Diskusijos vyko dėl Molotovo pasiūlymo, kuriuo jis sutiko, kad Triestui būtų duota autonomija Jugoslavijos valstybės ribose. Autonominio Triesto statutą nustatytų sąjungininkai, gubernatorius būtų jugoslavas arba du gubernatoriai - jugoslavas ir italas. Bevinas ir Byrnes su tuo nesutiko. Posėdis pertrauktas iki ketvirtadienio. Ketvirtadienį numatyta svarstyti Dunojaus klausimą. Buvo numatyta konferenciją baigti iki penktadienio, bet, kaip dabar atrodo, ji bus pratęsta, nes ne visi klausimai apsvarstyti.

- Paryžius. Ministrų konferencija antradienį nepadarė jokios pažangos. Trečiadienį pasitarimus tęsė toliau. Abiejų paskutinių dienų pasitarimai buvo be rezultatų. Trečiadienį prieš piet buvo svarstomi Italijos kolonijų klausimai. Stebėtojai kaltina Molotovą dėl konferencijos nepasisekimo. Jis užsispyrė ir laikosi nuomonės, kad pirma turi būti išspręstas Triesto klausimas, o tik po to gali būti svarstomi kiti klausimai. Manoma, kad Triesto klausimas galės būti 2-3 metams atidėtas.

- Paryžius. Trečiadienio užs. reikalų ministrų, posėdis truko iki vidurnakčio. Buvo svarstomas Triesto klausimas. Susitarti ir šį kartą nepavyko. Molotovas kaip kraštutinę savo nuolaidą pasiūlė suteikti Triestui autonomiją Jugoslavijos valstybės ribose. Bevinas tam pasipriešino ir palaikė mintį, kad Triestas turėtų pasilikti Italijos valstybės ribose. Byrnes tada pasiūlė Triesto klausimą perduoti spręsti Taikos konferencijai.

- Naujorkas. Trečiadienio Saugumo Tarybos posėdis truko bet 6 val. Tai buvo ilgiausi iki šiol buvę debatai. Svarstytas Franco Ispanijos klausimas. Susitarti nepavyko, tačiau klausimas dar paliktas darbų tvarkoje. Šį kartą Gromyko vėl pareiškė veto.

- Munchenas. Su karinės valdžios sutikimu ir užsienio firmos gali įvežti medvilnę į Vokietiją ir išvežti iš Vokietijos pagamintas prekes.

- Paryžius. Steig. Susirinkime Bidault išdėstė savo vyriausybės programą. Jis kvietė partijas dabar susilaikyti nuo ginčų ir visą dėmesį sukaupti greitesniam konstitucijos paruošimui. Jo vyriausybė trumpu laiku nesigriebs jokių didesnių reformų. Didelėms šeimoms busianti teikiama parama.

- Hamburgas. Tarp britų karių įstaigų ir katalikų bažnyčios susidarė įtampa, kai karinė valdžia pareikalavo sudaryti komisiją katalikų dvasininkų priklausimui prie nacių partijos patikrinti. Iki šiol katalikų bažnyčia nesudarė komisijos. Evangelikų bažnyčia šį britų karinės valdžios reikalavimą priėmė.

- Londonas. Britų Žem. Rūmai įgaliojo keletą narių, kurie atvyks į britų zoną vietoje patikrinti okupacinių išlaidų, kurios per metus sudaro 80 mil. svarų.

- Belgradas. Trečiadienį Tito pareiškė, kad Jugoslavija niekad nesutiks su tokiu sprendimu, kuriuo Triestas būtų paliktas Italijai. Koks nors pusiau sprendimas taip pat peras pritarimo Jugoslavijoje. Jei taikos konferencija balsų dauguma ir nubalsuotų Triesto priskirti Italijai, tai Jugoslavija tokio nutarimo niekad nepripažins.

- Paryžius. Bidault vyriausybei steigiamasis Seimas pareiškė pasitikėjimą 517 balsų. Prieš balsavo tik 4.

- Naujorkas. Ryšium ST gyvavimo metinėmis, Trygve Lie pareiškė, kad naudojimas veto teisės prieš kompromisinius susitarimus prives prie katastrofos.

- Atėnai. Graikijos parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo karaliaus grįžimo klausimas atidedamas iki rudens.

- Maskva. Profesinių Sąjungų suvažiavimas Maskvoje priėmė rezoluciją, kuria reikalauja Paryžiaus ministrų konferenciją patikrinti politinę padėtį Graikijoje.

- Jeruzalė. Britų karo teismas Palestinoje nuteisė 31 teroristą už nuteisėto ginklų laikymą.

- Munchenas. Gen. Mc Narney pareiškė, kad nuo liepos 1 dienos amerikiečių zonoje kariniai daliniai pakeičiami okupacine policija.